

Hírek, aktualitások

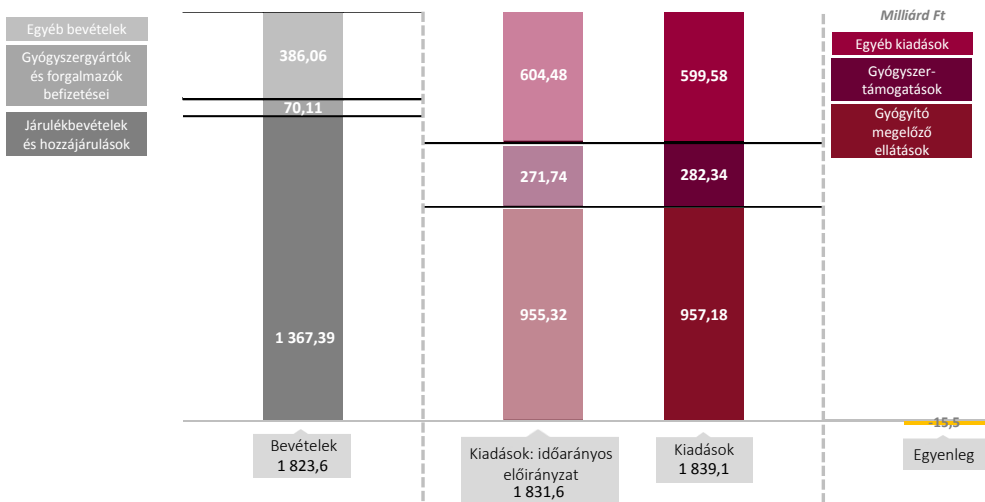
Hír Géndiagnosztika az egészséges gyermekekért >>

Hír Hamis reményt ébreszthet a géndiagnosztika >>

Hír Minden 18 év alatti SMA-s beteg megkaphatja a kezelést >>

Egészség- és gyógyszerfinanszírozás makró szemléletben

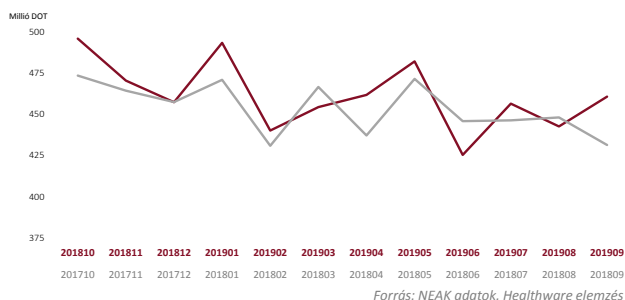
Az Egészségbiztosítási Alap egyenlegének alakulása, 2019 szeptember

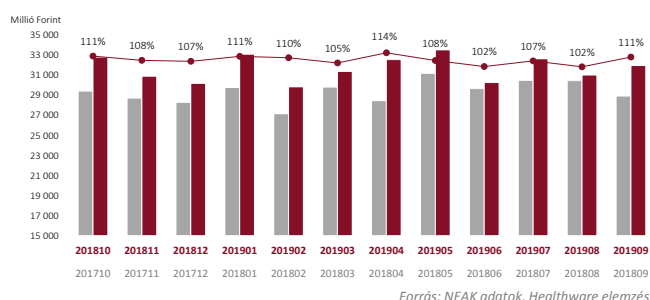
Forrás: NEAK adatok, Healthware elemzés

A vényköteles patikai gyógyszerforgalom dinamikája

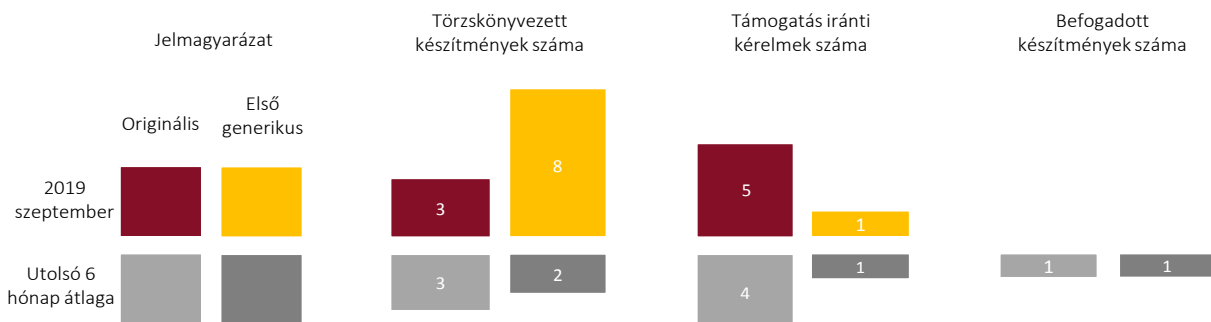
Patikai forgalom terápiás napokban (DOT)

Patikai társadalombiztosítási támogatásforgalom

Támogatott gyógyszerterzs-változások, 2019 szeptember

Forrás: NEAK adatok, Healthware elemzés

Termékajánló

Forgalmi adatok a Medalyse információs rendszerben

Medalyse szolgáltatásunk évek óta elérhetővé teszi ügyfeink számára a NEAK által publikált forgalmi adatokat, valamint lehetőséget biztosít azok idősoros elemezhetőségére.

A NEAK forgalmi adatokat jellemzően a tárgyhónapot követő hónap végén teszi elérhetővé.

A Healthware vállalja, hogy a publikált adatokat lehetőségéhez mérten 1 munkanapon belül betölti a Medalyse információs rendszerébe.

Így ügyfeink a NEAK forgalmi adataihoz akár a tárgyhónapot követő 20. napon belül hozzáfuthatnak, azokat szabadon elemezhetik.

Leírás a NEAK forgalmi adatairól: [link](#)

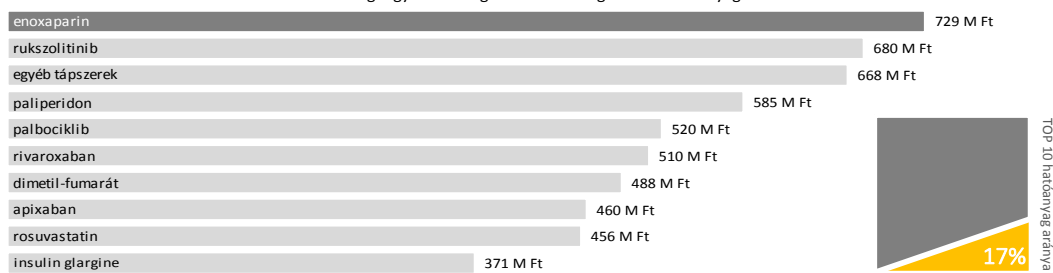
Részletesen a Medalyseről: [link](#)

Piaci adatok

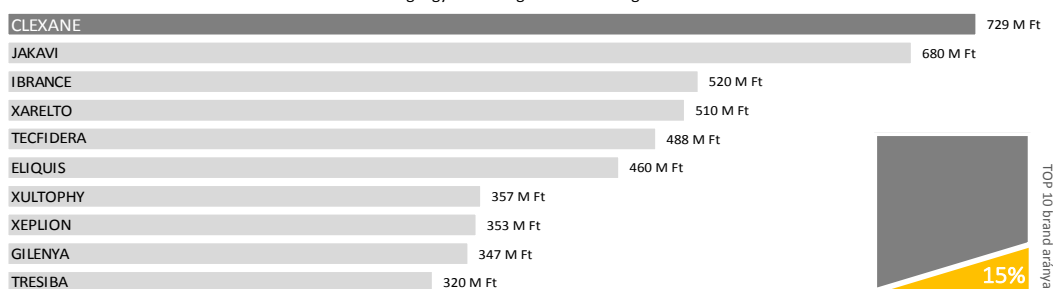
Támogatáskiáramlási és betegszám toplisták, 2019 szeptember

A 10 legnagyobb támogatáskiáramlást generáló hatóanyag

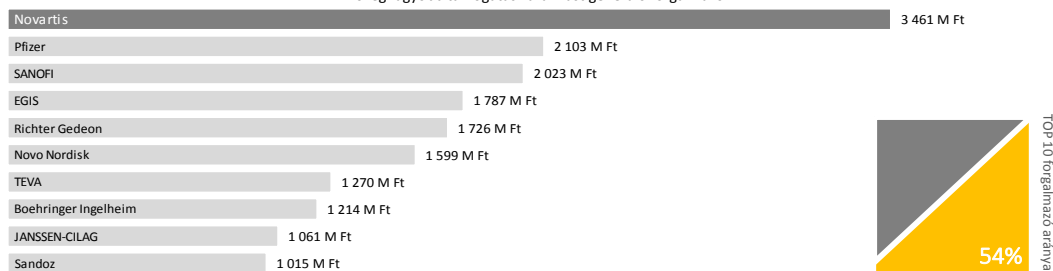
Forrás: Patikai vényforgalmi adatok, Healthware elemzés

A 10 legnagyobb támogatáskiáramlást generáló brand

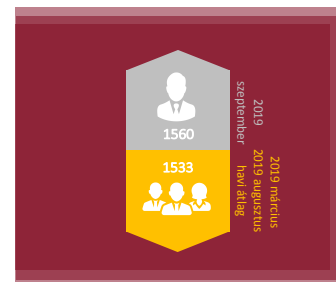
Forrás: Patika vényforgalmi adatok, Healthware elemzés

A 10 legnagyobb támogatáskiáramlást generáló forgalmazó

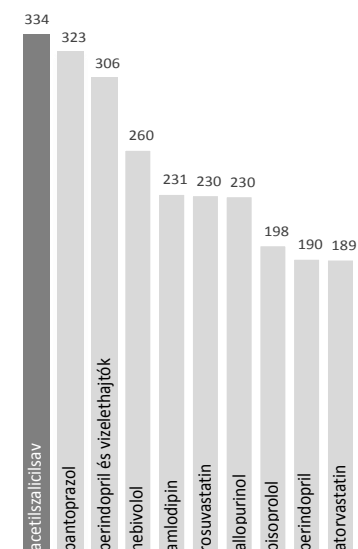
Forrás: Patikai vényforgalmi adatok, Healthware elemzés

Orvoslátogatók átlagos létszáma

Forrás: NEAK adatok, Healthware elemzés

A 10 legnagyobb betegszámú hatóanyag (ezer fő)

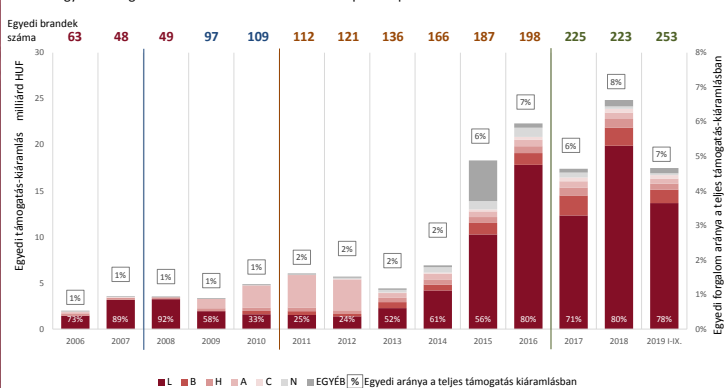
Forrás: Patikai vényforgalmi adatok, Healthware elemzés

Egyedi méltányosság forgalmának elemzése, 2006-2019 — esettanulmány

Az októberi, novemberi és decemberi esettanulmány sorozatunkban különböző aspektusokból vizsgáljuk a támogatott gyógyszerpiac forgalmát, hogy megmutassuk, milyen információkat lehet nyerni a NEAK által közzétett publikus forgalmi adatokban. Múlt havi retrospektív elemzésünk a 2006-2019-es évek DOT forgalmának vizsgálatán keresztül közelítette a témát. A növekvő piaci keresletre és az ezzel párhuzamosan bővülő támogatás kiáramlásra adott finanszírozói válaszokban rejlő potenciál végesnek tűnik. Ez a folyamat magával hozza a kevésbé transzparens finanszírozási módok térnyerését, ami azonban nem jelent végleges megoldást a felmerült problémákra.

A még nem támogatott hatóanyagok, valamint még nem támogatott indikációk egyedi méltányosság keretében történő finanszírozása 2016-ban került a gyógyszerfinanszírozás fókuszába, amikor is első alkalommal került figyelembe vételre a kiadási többletből eredő visszafizetés („sávós” visszafizetés) számítása során ezen jogcím szerinti támogatás-kiáramlás, valamint ekkor volt első alkalommal való esély a sávós visszafizetésre. Az azóta eltelt időszakban a gyógyszerkassza kiadásainak alakulását, valamint a sávós visszafizetés becsülését illetően folyamatosan meghatározó tényező az egyedi jogcím forgalma, jelen esettanulmányunkban az ezen jogcím szerinti forgalom mintázatát vizsgáltuk.

1. Ábra: Egyedi támogatás-kiáramlás 2006-2018 között terápiás csoportonként

A múlt hónapban, a teljes forgalom vizsgálatánál nem vettük figyelembe az egyedi forgalmakat, mivel a DOT értékek bizonytalan adminisztrációja okán így nem kaphatunk pontos képet az egyedi méltányosságban finanszírozott készítmények forgalmáról. Azonban a támogatás-kiáramlás vizsgálata megfelelő lehet ahhoz, hogy ennek a finanszírozási eszköznek a helyzetéről képet kapjunk.

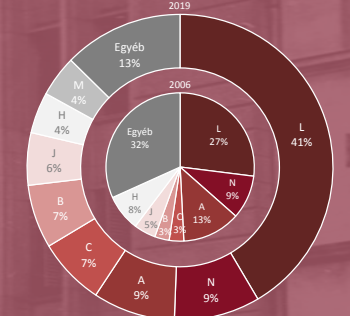
Az egyedi jogcím éves támogatás-kiáramlását az 1. ábra szemlélteti. Az ábrán jól látható, hogy 2014-ig a kiáramlás ugyan kis mértékben volatilis, de az egyes évek kiáramlása között nagyságrendi különbség nem mutatkozik. Az egyedi forgalom mintázatában 2015-ben látható egy törés, amikor is drasztikusan emelkedés figyelhető meg, amely a további években napjainkig is fennáll, azonban az éves növekedés nem lineáris.

A vizsgált időszakban 63 brandről több mint négyszeresére, 253 brandre nőtt az egyedi kérelemre támogatott brandek száma. Az egyedi méltányosságban leginkább szerephez jutó gyógyszer-csoport a daganatos betegségek és autoimmun betegségek terápiái, amelyek az elmúlt években majdnem 80%-át adták az egyedi támogatás-kiáramlás teljes értékének.

A brandek számát tekintve 2006 és 2019 között 17-ről 105-re nőtt az egyedi forgalmat generáló daganatos terápiák száma, részarányukat tekintve 27%-ról indultak a vizsgálati időszak elején, jelenleg a termékek 41%-át adják ezek a terápiák.

A többi jogcímez viszonyítva a teljes egyedi forgalom alakulását, dinamikus bővülést figyelhetünk meg. Míg 2006-2014 között 1-2%-át tette ki a teljes támogatás-kiáramlásnak, az elmúlt években már 7-8% volt az aránya a nem támogatott, mégis az Egészségbiztosítás Alap által finanszírozott terápiáknak.

2. Ábra: Egyedi méltányosság keretei belül támogatásra került brandek száma szerint megosztás gyógyszer-csoportok között 2019

(folytatódik a következő oldalon)

Egyedi méltányosság forgalmának elemzése, 2006-2019 — esettanulmány

Az ábrán látható mintázat mögöttes okainak vizsgálata során az alábbi kérdések fogalmazódhatnak meg:

- Milyen termékeknek „van helye” az egyedi méltányosságban?
- Egészségpolitikai döntés? – Egyes terápiás területek előnyben részesíthetők?
- Nyomás a finanszírozón? – Költségvetési előirányzat betartása vs. befogadási kényszer

Az egyedi méltányosság keretében történő finanszírozás tipikusan olyan terápiák és indikációk esetére lett létrehozva, amelyek esetében a betegszám alacsony (<50 fő), időben konstans vagy sporadikus, és támogatási kérelem beadása és valamely finanszírozási formába történő befogadása nem szükséges.

Az 1. ábrán látható, hogy 2014-ig a kiadott engedélyek számának vélhető alakulása, valamint az ezek mögött kiáramlás időben konstans, mely mögött alapvetően két ok húzódhat meg. Az egyik, hogy jellemzően az előbbi kategóriába eső készítményekre érkezett a finanszírozóhoz egyedi méltányossági kérelem, a másik pedig, hogy mint állami kiadásokért felelős költségvetési szerv, a NEAK a kiadott engedélyek számát a költségvetési előirányzathoz igazította 2014 előtt. Ezt követően az engedélyezett termékek száma jelentősen megnövekedett, olyan termékeket is engedélyeztek egyedi méltányosság keretében, amelyekre támogatási kérelmet nyújtottak be, így kvázi a befogadás előszobájává vált az egyedi forgalom.

Az egyediben forgalmazott termékeket megvizsgáltuk, és megjelöltük aszerint, hogy az adott készítménynek a klasszikus értelemben az egyediben van-e a helye, vagy az utóbbi, befogadás előtti kategóriába tartozik. Becslésünk alapján a 2016-2019-es időszakban az előbbi kategória forgalma időben kb. évi 10 mrd-os kiáramlás mellett stagnál, a befogadás előtt álló termékkör forgalma a befogadási döntések előtt drasztikusan nő, majd a befogadást követően visszaesik.

Az egyedi kassza előirányzata szintén 10 milliárd Ft volt az elmúlt években, amely azt sugallja, hogy ezen rendszer az eredeti funkcióját biztosíthatná, azonban az utóbbi évek mintázata a rendszer fenntarthatóságát kérdőjelezi meg.

Az indikációk körét tekintve továbbra is az „L” ATC körbe tartozó készítmények dominálnak, azonban megjelentek egyéb terápiás területek is ezen finanszírozási formában (pl. 2015-ben hepatitis-C). Egészségpolitikai szempontból az így elérhető terápiás és terápiás területek köre bővült, az onkológia és autoimmun betegségek mellett elérhetővé váltak egyéb betegségek terápiái is.

A folyamatosan megjelenő innovatív terápiák iránti kereslet és a költségvetési keretek tartása a finanszírozó számára kettős nyomást jelent. Egyfelől orvos-szakmai és betegoldaltól tekintve az elhúzódo befogadási döntések determinálják, hogy az új, innovatív terápiákhoz a kezdetekben a betegek csak az egyedi méltányosság keretében férhetnek hozzá, mely a finanszírozó számára a klasszikus egyedis termékkör kibővítésének kényszerét jelenti. A megnövekedett termékkör egyúttal a gyógyszerkassza kiadásainak jelentős növekedését is jelenti, melyet felelős költségvetési gazdálkodó szervezetként a NEAK különböző piacsabályozó eszközökkel (sávós, PVA) kénytelen kezelni.

Napjainkra az egyedi méltányosságban történő finanszírozásra a transzparencia szűkülése, a bürokratikus, adminisztratív terhek növekedése jellemző, mely hosszú távon nem teszi lehetővé a rendszer fenntarthatóságát. A befogadásra váró készítmények befogadási döntéseinek gyorsítása, a jogszabályváltozások gyakoriságának növelése az egyedi finanszírozást az eredeti alapelvek felé terelhetné át, levéve a nyomást a finanszírozóról, kiszámíthatóbb környezetet teremtve mind a gyógyszergyártók, mind az egészségügyi szolgáltatók és betegek számára.